

Beschrijving van de module

Girls' Talk

Doel en doelgroep

Girls' Talk is een preventieprogramma gericht op 14 tot 18 jarige meiden met (dreigend) seksueel riskant gedrag. De interventie is bedoeld voor seksueel actieve (of zij die dat binnenkort gaan worden), (laag opgeleide) meiden met diverse etnische achtergronden.

De module zal een grotere meerwaarde hebben als deelnemers:

- bereid zijn eigen ervaringen te delen met andere meiden;
- bereid zijn om tenminste 6 van de 8 bijeenkomsten aanwezig te zijn;
- verminderd weerbaar zijn en/of sub-assertief gedrag vertonen.

De module kan ook ingezet worden voor de seksuele empowerment van meiden die al eens ongewenst zwanger zijn geraakt en/of tienermoeder zijn. Voor deze doelgroep zijn aanvullende onderdelen in het programma beschikbaar.

Contra-indicaties

- meiden die ernstig seksueel getraumatiseerd zijn (deze kunnen een te zware wissel op de groep trekken en dienen naar behandeling te worden verwezen);
- meiden met ernstige gedragsstoornissen, waardoor zij niet kunnen functioneren in een groep;
- meiden met een verstandelijke beperking (IQ < 80).

Voor meiden met een IQ<80 biedt Jeugdhulp Friesland Girls' Talk+ aan. Girls' Talk+ heeft als doel de seksuele weerbaarheid van meiden met een lichte verstandelijke beperking te vergroten om seksuele grensoverschrijding (online en in real life), ongeplande zwangerschap en soa's te voorkomen. De subdoelen van het programma richten zich op het verbeteren van kennis, zelfvertrouwen, eigeneffectiviteit en attitude, en het vergroten van het sociale netwerk.

Verwezen wordt naar het model Soepele overgang 18-/18+ voor meiden die meerderjarig (18+) worden.

Jeugdhulp Friesland biedt specialistische jeugdzorg op het gebied van opgroei- en opvoedingsproblemen, in de leeftijdscategorie 0 t/m 18 (met een uitloop tot 23) jaar. Jeugdigen uit alle culturen en hun ouders/opvoeders kunnen een beroep doen op Jeugdhulp Friesland, veelal als de normale ontwikkeling van de jeugdige wordt belemmerd. Mogelijk is sprake van psychosociale problemen, psychiatrische problemen, gezinsgerelateerde problemen, psychische problemen, verslavingsproblemen, gedragsproblemen of een combinatie daarvan.

Jeugdigen met een psychiatrische, zintuiglijke, lichamelijke en/of verstandelijke beperking die redelijk sociaal redzaam zijn, worden ook behandeld en/of opgevangen, als dit past binnen de behandelprogramma's en mogelijkheden van Jeugdhulp Friesland. We nemen ook jeugdigen op met een civielrechtelijke maatregel. In specifieke situaties worden jeugdigenkinderen met een strafrechtelijke maatregel behandeld (gedragsbeïnvloedende maatregel).

Opbouw en duur van de module

Girls' Talk is een module met 8 bijeenkomsten van 1,5 uur met een tijdsinterval van een week. De module vindt, met uitzondering van de zomervakantie, doorlopend plaats, mits er voldoende aanmeldingen zijn.

Stapsgewijs en gefaseerd worden de verschillende aspecten van seksualiteit en relaties verkend. Er wordt vanaf het begin van de bijeenkomsten veel aandacht besteed aan veiligheid en vertrouwen. Hiertoe worden tijdens de eerste bijeenkomst groepsregels vastgesteld en afspraken

gemaakt met de deelnemers. Aan het begin van het programma worden vooral oefeningen aangereikt op niveau van feiten en kennis over seksuele gezondheid van jongeren en meisjes in het bijzonder. Geleidelijk wordt een overstap gemaakt naar opinievorming en betrokkenheid bij de eigen seksuele gezondheid. Hierbij worden oefeningen aangereikt waarmee meiden een mening leren vormen of stelling nemen ten aanzien van situaties over seksuele gezondheid en seksuele risico's en waarmee zij concrete vaardigheden leren. Eigen cognities, waarden, normen en opvattingen komen hierbij uitgebreid aan bod en worden door middel van onderlinge discussie uitgedaagd. Naarmate het programma vordert komen de persoonlijke seksuele ervaringen en gebeurtenissen meer aan bod en wordt gewerkt aan kritisch inzicht, attitudevorming en interactieve vaardigheden ten aanzien van het realiseren van wensen en grenzen.

Deze opbouw geeft deelnemers de mogelijkheid meer vertrouwd te raken met elkaar en intieme, prettige en minder prettige seksuele ervaringen uit te wisselen. En met elkaar handelingsalternatieven en oplossingsstrategieën te ontdekken en onderzoeken.

Girls' Talk kan worden uitgevoerd op de locatie waar de deelnemers verblijven of desgewenst op een andere locatie. Daarbij geldt een laagdrempelige, goed bereikbare locatie, waar rust en veiligheid zijn gegarandeerd. Een lokaal met voldoende ruimte voor lichaamsgerichte en creatieve oefeningen en rollenspellen. Aanwezigheid van benodigd materiaal (handleiding). Beschikbaarheid van een sociale kaart met adressen en contactpersonen op het terrein van seksuele gezondheid, zorg en begeleiding.

Algemeen Handelingskader

Heeft een kind onze zorg en behandeling nodig, dan bieden we dit zoveel mogelijk in de eigen omgeving van kind en gezin. Dichtbij het gewone leven. Jeugdhulp Friesland werkt volgens de systematiek van 5x gezin, waarbij een volgende stap pas plaatsvindt, als de vorige niet haalbaar is:

1. Thuis
2. Netwerkleeggezin
3. Bestandspleeggezin
4. Bestandspleeggezin met extra ondersteuning
5. Gezinshuis

We richten ons altijd op herstel van de normale positieve ontwikkeling van de jeugdige. Behandeling en zorg begint met goede observatie en diagnostiek, heldere formulering van de problematiek én de mogelijkheden van "het systeem" rond het kind. Behandelen wordt door Jeugdhulp Friesland gezien als een proces van hypothesetoetsend of handelingsgericht werken: voordoen, samen doen en laten doen. Gedurende de behandeling zijn we erop gericht dat de jeugdige/ het gezin weer zelfstandig verder kan. Wanneer kinderen (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen, focussen we op zorgen voor, waarbij (terugkeer naar) wonen in een gezin het hoogste doel blijft. Onze behandeling en zorg zijn altijd dialooggestuurd, oplossingsgericht, systeemgericht, resultaatgericht en competentiegericht).

Specifiek Handelingskader

Inhoudelijk is Girls' Talk gebaseerd op een cognitief gedragstheoretisch model van seksuele interactie-competentie, waarin achtergrondkenmerken, intermediaire factoren (normen, attitudes, gedragsintenties en eigeneffectiviteit) en factoren in de actuele context de seksuele interactiecompetentie bepalen. Het realiseren en bevorderen van seksuele gezondheid is daarin een iteratief proces waarbij de evaluatie van concrete seksuele ervaringen in de actuele context een belangrijke rol speelt.

Empowerment, seksespecifiek werken, counseling en peer-learning zijn de methodische pijlers waarop het programma rust. Het programma richt zich inhoudelijk op de in onderzoek relevant gebleken determinanten van seksuele gezondheid en seksuele interactiecompetentie, namelijk kennis, intenties, attitudes, eigeneffectiviteit en vaardigheden. Om het leerproces te versterken wordt het vermogen tot zelfreflectie en het kritisch inzicht in belemmerende en bevorderende factoren in de eigen context vergroot door meiden steeds te stimuleren om vanuit eigen ervaringen te praten, eigen emoties te benoemen en elkaar feedback te geven.

Er wordt gebruik gemaakt van effectief bevonden en/of gebleken methodieken zoals kennisoverdracht, discursieve methoden voor attitudeverandering en intentieformatie en trainen van vaardigheden, waarbij steeds veel aandacht is voor de specifieke context waarbinnen

seksueel gedrag plaatsvindt. Inhoud en opbouw van het programma zijn aangepast aan de specifieke behoeften van laagopgeleide adolescente meiden met diverse culturele achtergronden. Gezien het intieme en in sommige culturen taboe karakter van het onderwerp wordt veel aandacht besteed aan veiligheid en groepsregels.

In de richtlijn 'residentiële jeugdhulp' van het NJi wordt Girls' Talk genoemd als aanbevolen module om inzake de veiligheid van de jongere in te zetten op preventie van misbruik. Girls' Talk is opgenomen in de databank effectieve jeugdinterventies van het NJi en erkend als 'goed onderbouwd'. Girls' Talk+ is eveneens opgenomen in de databank effectieve jeugdinterventies van het NJi en erkend als 'goed onderbouwd'.

Waar mogelijk zullen de uitgangspunten van Handelingsgerichte Diagnostiek leidend zijn in het traject.

Evenals Girls' Talk zijn de modules 'Make a Move' en 'Ik pubertraining' gericht op bevordering van seksuele gezondheid. Waar Girls' Talk specifiek gericht is op meisjes, is Make a Move specifiek gericht op jongens. Waar Girls' Talk een groepsgerichte interventie is, kan de 'Ik pubertraining' worden geïndiceerd bij jongeren die groepsongeschikt zijn. Wanneer er sprake is van een verstandelijke beperking, kan Girls' Talk+ worden overwogen.

Bewaking van Kwaliteit en Veiligheid

De kwaliteit van de module wordt onder andere bewaakt aan de hand van de resultaten uit de prestatie-indicatoren: doelrealisatie, cliënttevredenheid, reden beëindiging hulp en afname ernst problematiek. Jeugdhulp Friesland stelt de cliënt centraal en werkt continu aan het verbeteren van de hulpverlening. Hiermee voldoet zij aan de kwaliteitsnormen HKZ.

In het algemeen kwaliteitsstatuut van Jeugdhulp Friesland is beschreven op welke manier de integrale hulpverlening voor de cliënt is georganiseerd. De taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen zijn daarin zodanig beschreven dat de autonomie en regie van de jeugdige en zijn/haar systeem zoveel mogelijk wordt gestimuleerd en de kwaliteiten en doelmatigheid van de hulpverlening inzichtelijk en toetsbaar zijn. Indien meerdere professionals als behandelaren/hulpverleners betrokken zijn, voert de regiebehandelaar de regie over het hulpverleningsproces en is eerste aanspreekpunt.

Intervisie is een vanzelfsprekend onderdeel om de professionele verantwoordelijkheid, autonomie en vakbekwaamheid van hulpverleners op peil te houden zoals vastgelegd in het kwaliteitsstatuut van Jeugdhulp Friesland.

De randvoorwaarden ten aanzien van het behouden van de kwaliteit van de hulpverlening inzake de module Girls' Talk houdt in dat er ten minste vijf medewerkers geschoold zijn in de vierdaagse basistraining.

Gerelateerd aan onderhavige module zijn de volgende, in het handboek van Jeugdhulp Friesland opgenomen Richtlijnen bij veiligheid: 'Internetgebruik en social media' en 'Seksueel grensoverschrijdend gedrag'.

Onderzoek en Effectiviteit

De kwaliteit van de module wordt bewaakt aan de hand van de resultaten uit de prestatie-indicatoren: doelrealisatie, cliënttevredenheid, reden beëindiging hulp en afname ernst problematiek. Jeugdhulp Friesland voldoet aan de kwaliteitsnormen HKZ, hetgeen betekent dat de cliënt centraal staat en er continu gewerkt wordt aan het verbeteren van de hulpverlening.

Er zijn geen recente (<2 jaar) Nederlandse of buitenlandse onderzoeken naar de effectiviteit van de module.

Betrokken disciplines

- De gecertificeerde trainers, jeugdzorgwerkers, bewaken overdracht en implementatie.
- Eén zorgcoördinator bewaakt inhoud en proces inzake de module in brede zin.
- De gedragswetenschappers geven de indicatie af voor de uitvoering van de module.

Gerelateerde documenten

Het Girls' Talk materiaal van Rutgers bestaat uit de handleiding voor de trainers met bijbehorende DVD. Dit is de ruggengraat van het programma en bevat de werkbladen bij de opdrachten. De opdrachten worden in de groep en interactief uitgevoerd op de werkbladen of op materiaal in de ruimte (flip-overs etc.).